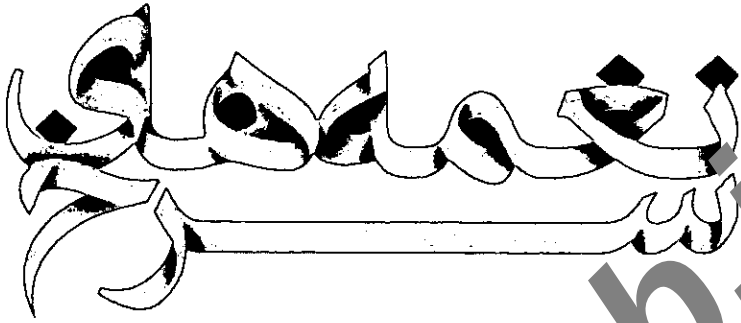

(جلد ہفتم)

زیر نظر:

دبیرخانہ طرح تکریم شہدای گرامر تدریس دانشگاہ امام صادق علیہ السلام
دھتر پایداری و مقاومت ادبیات علمی دانشگاہ امام صادق علیہ السلام

بہکوش:

مسعود رحمتی - مہدی عبدالحی ذبیحی - مینی

نویسندگان:

سید سعید آریانژاد

(داستانکھا)

محمد جانی پور

(تحلیل محتوا)

www.ketabesadiq.ir

دانشگاه امام صادق علیه

به حمده و تحفوا و متعوا به ناشر است.

شماره کاشناس: ۲۷۲۳۸۰۰

فهرست اجمالی

۱۵	پیشگفتار
۲۱	مقدمه
۵۵	فصل اول: شهید مصطفی محمدی
۸۷	فصل دوم: شهید امیرحسین رضا
۱۰۹	فصل سوم: شهید حمید محمودنژاد
۱۳۵	فصل چهارم: شهید محسن (نادر) میثانی
۱۵۵	فصل پنجم: شهید علی اکبر جلیلی بهابادی
۱۶۹	فصل ششم: شهید علی شریعتمداری
۱۹۹	فصل هفتم: شهید علیرضا وقار
۲۲۱	فصل هشتم: شهید غلامرضا بیات

فهرست تفصیلی

۱۵.....	پیشگفتار
۲۱.....	مقدمه
۲۱.....	مقدمه اول (سید سعید آریانژا)
۲۵.....	مقدمه دوم (محمد جانی پور)
۵۵.....	فصل اول: شهید مصطفی عبدالشاه
۵۸.....	سال‌نامه شهید
۵۹.....	زندگی‌نامه شهید
۶۱.....	داستانک‌ها
۶۲.....	دست‌نوشته‌های شهید
۶۷.....	تحلیل محتوای وصیت‌نامه
۷۴.....	تحلیل‌های کمی
۷۶.....	تحلیل‌های کیفی
۷۶.....	چارچوب کلی دست‌نوشته‌ها
۷۸.....	اعتقادات شهید
۸۲.....	مدل ذهنی شهید

۸۷.....	فصل دوم: شهید امیرحسین رضاپور نائینی
۹۰.....	سال‌نامه شهید
۹۱.....	زندگی‌نامه شهید
۱۰۱.....	پیام شهید
۱۰۱.....	نامه شهید
۱۰۳.....	عکس‌های شهید
۱۰۹.....	فصل سوم: شهید حمید محمودنژاد
۱۱۲.....	سال‌نامه شهید
۱۱۳.....	زندگی‌نامه شهید
۱۱۷.....	داستانک‌ها
۱۲۶.....	سخنرانی شهید
۱۳۱.....	مصاحبه شهید
۱۳۲.....	پیام آیت الله مهدوی کنی
۱۳۳.....	اشعار سروده شده در وصف شهید
۱۳۵.....	فصل چهارم: شهید محسن (نادر) میثانی
۱۳۸.....	سال‌نامه شهید
۱۳۹.....	زندگی‌نامه شهید
۱۴۵.....	داستانک‌ها
۱۵۱.....	عکس‌های شهید
۱۵۵.....	فصل پنجم: شهید علی اکبر جلیلی بهابادی
۱۵۸.....	سال‌نامه شهید
۱۵۹.....	زندگی‌نامه شهید
۱۶۲.....	داستانک‌ها
۱۶۵.....	نامه شهید

۱۶۹	فصل ششم: شهید علی شریعتمداری
۱۷۲	سال‌نامه شهید
۱۷۳	زندگی‌نامه شهید
۱۷۷	داستانک‌ها
۱۸۷	مباحثه با شهید
۱۸۹	نامه‌ها - شهید
۱۹۴	اشعار شهید
۱۹۶	عکس‌های شهید
۱۹۹	فصل هفتم: شهید میرزا قار
۲۰۲	سال‌نامه شهید
۲۰۳	زندگی‌نامه شهید
۲۰۸	داستانک‌ها
۲۱۴	عکس‌های شهید
۲۲۱	فصل هشتم: شهید غلامرضا بیات
۲۲۴	سال‌نامه شهید
۲۲۵	زندگی‌نامه شهید
۲۲۹	داستانک‌ها
۲۳۹	دست‌نوشته‌های شهید
۲۴۲	عکس‌های شهید

فهرست نمودارها

- نمودار ۱. سنجش فراوانی کلمات رایج در دست‌نوشته‌های شهید عبدالشاه ۷۵
- نمودار ۲. سنجش فراوانی کلمات رایج در دست‌نوشته‌های شهید عبدالشاه ۷۶
- نمودار ۳. سنجش فراوانی کلمات رایج در دست‌نوشته‌های شهید عبدالشاه ۸۳

فهرست جداول

- جدول ۱. تحلیل محتوای دست‌نوشته‌های شهید ۶۷

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ
فَمَا أَصْبَرُوا لَهُمْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا
(قرآن کریم سوره مبارکه احزاب : آیه ۲۳)

این نشان دهنده آنی هستند که به پیمانی که با خدا بسته بودند وفا کردند
بعضی بر سر پیمان خود ایستادند و بعضی چشم به راهند و هیچ گونه تغییر در پیمان خود ندادند.

چون ناشر

«شهادت» مایه حیات و تعالی برای شهید و راه شهیدپرور است و از این حیث لازم
می آید تا زندگی، زمانه، اندیشه و عمل شهید را به عنوان رهروان صادق طریق سعادت،
مورد توجه قرار گیرد تا بدین وسیله اصول راهنمای نوری کاربردی صالحان و جوامع
سالم بدست آید.

دانشگاه امام صادق (علیه السلام) با توجه به غنای مفهومی وصیت نامه شهدای دانشگاه، و در
گام نخست نسبت به تحلیل این اسناد ارزشمند اقدام نموده است. این متن منظور
مجموعه این داده های در دسترس مربوط به شهدای عزیز دانشگاه، گردآوری و مورد
بررسی قرار گرفته است. ناشر بسیار خرسند است که توانسته الگویی جامع را از
بهربرداری از اندیشه و عمل شهداء را به جامعه علمی و عملیاتی کشور عرضه بدارد.
هدف از این اقدام، معرفی هر چه بهتر سبک زندگی دینی در سطح دانشجویی است تا
نتایج حاصل آمده بتواند دستمایه نظریه های علمی و الگوهای رفتاری عالمان و
دانشجویان باشد.

معاونت پژوهشی دانشگاه، ضمن تشکر از معاونت فرهنگی و دانشجویی دانشگاه که همکاری جدی در این طرح داشته است، تمام دانشجویان عزیز که در مراحل مختلف گردآوری داده‌ها، تحلیل و نگارش متون حضور داشته‌اند، سازمان‌ها و اداراتی که دانشگاه را در انجام این مهم یاری رسانده‌اند، و بویژه خانواده‌های معزز شهداء و دوستان ایشان را بی‌پایه و بی‌طرفانه همراه این طرح بوده‌اند؛ اعلام می‌دارد که: آنچه ارایه شده نسخه اول این مطالب می‌باشد و ناشر امیدوار است پس از دریافت نظرات اصلاحی و تکمیلی، و اطلاعات جدید مربوط به شهدای گرانقدر دانشگاه، بتواند در چاپ‌های بعدی اثر حاضر را ارتقاء دهد و به نهایت زمینه ورود ایده‌ها و نظرات شهدای دانشگاه را به عرصه حیات علمی و علمی روز دانشجویان و اساتید بیش از پیش هموار سازد. امید آن که تجربه حاضر به الگویی سازنده تبدیل شده و در آینده نزدیک شاهد کار بست آن در گستره وسیع‌تری (چون تمامی شهدای دانشگاه و یا تمامی شهدای انقلاب اسلامی) باشیم. در این مسیر همچون قبل از خداوند مآل و ارواح طیبه شهداء استمداد جسته و دست یاری به سوی تمامی پژوهشگران مسافت دراز می‌بینیم. خداوند این اندک را از ما قبول بفرما. این اثر بر اساس مجموعه اصلاحات گردآوری شده در دبیرخانه طرح تکریم شهدای دانشگاه امام صادق (علیه السلام) تهیه و به چاپ رسیده است؛ لذا چنانچه اطلاعات تکمیلی (اعم از عکس، فیلم، خاطره، دست‌نویس و...) از هریک از شهدای گرانقدر در اختیار شما خوانندگان عزیز می‌باشد را برای ارتقاء طرح تکریم شهدای دانشگاه امام صادق (علیه السلام) (اداره فرهنگی و فوق برنامه) به پست الکترونیکی: isushohada@isu.ac.ir و یا شماره تماس ۸۸۵۶۱۵۸۶-۰۲۱ ارسال فرمایید.

ولله الحمد

معاونت پژوهشی دانشگاه

اصغر افتخاری

پیشگفتار

گزارش مختصری از روند انجام طرح

حضرت امام خمینی (ره):

پنجاه سال عبادت کردید، خدا توبه کند، یک روز هم یکی از این وصیت‌نامه‌ها را بگیرید و مطالعه کنید و تفکر کنید.

مقام معظم رهبری:

تجلیل از شهدای بزرگوار، برترین کار ماست. ما اگر بخواهیم این انقلاب تَر و تازه بماند و با همین استحکام که تا حالا بوده به پیش رود باید اینها را زنده نگه داریم ... اینها علم‌اند، اعلام الهدی و منارالتقی این‌هاست.

آیت الله مهدوی کنی:

آنچه امروز به عهده ما و دیگر هم‌زمان آن شهیدان عالی مقام است، رساندن پیام و حفظ میراث گرانقدر آنان است. لزوم حفظ و ثبت و ضبط و نشر آثار این بزرگان به کسی پوشیده نیست.

آری با این ستاره‌ها می‌توان راه را پیدا کرد، با این ستاره‌ها می‌توان به آسمان نگاه کرد و با این ستاره‌ها می‌توان معنای آسمان را فهمید. این ستاره‌ها نه اینکه نقشه راه‌اند و نه اینکه چراغ راه! بلکه خود صراط مستقیم‌اند. آنان از فرش تا عرش ادامه دارند. هر کدامشان قسمتی از راه‌اند. برای قدم برداشتن در صراط مستقیم باید هر روز یک شهید

بود. باید کودکی را از آنان آموخت. جوانی را با آنان جوانی کرد و به طریق آنان خون را تجربه کرد. هر کدامشان تکه‌ای از آینه انسان کامل‌اند و انسان کامل آئینه تمام‌نمای حقیقت. باید وجودت مرکب از تمام این شهیدان باشد تا انسان کامل رقم بخورد. از نوح تا محمد و از محمد تا قائمش را باید در کنارشان زندگی کرد. سیر و سلوک را باید با آنان گام برداشت. فقه پویای امروزی را باید در مشی آنان طلبگی کرد. آیات قرآن را از (عند ربهم یرزقون) گرفته تا (قاتلوهم حتی لا تكون فتنه) باید در پای منبر آنان تفسیر کرد. صفات جمالیه و جلالیه انسانی را باید از چنین معلمان اخلاقی تلمذ کرد. در راه، در غایت، در غیرت را که در اوج خلوص متوجه وجه الله است، باید الفبایش را با آنان زیاده‌تر کرد. خلاصه اینکه باید پیدایشان کنیم!

می‌شود سبک زندگی زن زمانی متبلور از ذات کانونی اسلام را در متن یک بازه هشت ساله و کمی قابل بعد رجعت و جست و جو کرد. عرفانی که سیر در خلق دارد، تفلسفی که در اقدام منعکس می‌گردد و سیاستی که از پس زلالی می‌آید، در این متن مقدس قابل احصا است. باید بر این واقفیم که اولویت و اهمیت این متن مقدس را احساس نکرد. متن مقدسی که قابلیت استعارت وافر در هر بُعدی را داراست. متن مقدسی که توان جهت‌دهی پارادایم‌ها و آستان‌های متعددی را دارد. متنی که باید تفسیرها بشود و اجتهاداتی را بدنبال بیاورد.

بهر حال تقدیر رقم خورد و بنا بر این شد تا موصوفان عده‌ای از قصص این متن مقدس به همراه تفسیر آیاتی اندک مقرری عاملانش باشد.

بدون شک مرکز ثقل پیکره شهدای جمهوری اسلامی ایران شهید دین‌پناه دانش آموز و دانشجو هستند. قشری که بیشترین عِدّه و عُده را سهم داشتند در این میان شهدای دانشجوی دانشگاه امام صادق (علیه السلام) برجسته‌تراند. طلبه - دانشجویایی که انقلاب بر تعهد، علم را نیز ضمیمه حقیقت وجودی خود نمودند. جوانان انقلابی دغدغه‌مندی که خود را در قبال طیف‌های حق مسئول می‌دانستند و جهاد علمی و عملی را توأمان کرده بودند. هر یک از این شهدای گرانقدر سیره‌ای دارد که اسوه شدنش را تایید می‌کند؛ اسوه حسنه‌ای که می‌تواند تداعی کننده یک سبک زندگی برای قشر دانشجو باشد. از آن گذشته بعد از آنکه تکه‌های آینه تمام‌نمای حقیقت گردآوری شد. سعی بر این

است که گفتمان شهدای دانشگاه امام صادق (علیه السلام) نیز استخراج گردد. منظور آن هوای تنفسی است که فرد با قرار گرفتن در آن فضا از آن تغذیه کند و به خردورزی خود جهت دهد.

در این راستا دفتر پایداری و مقاومت اداره فرهنگی دانشگاه امام صادق (علیه السلام) از خرداد ماه سال ۱۳۸۹ با لطف و عنایت خدای متعال و حمایت‌های مادی و معنوی مسئولان دانشگاه با هدف زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهدای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و ترویج بیشتر فرهنگ پایداری و مقاومت در بین دانشجویان و فضای دانشگاهی و همچنین انجام وظیفه کردن به اندازه بسیار ناچیز در خصوص شهدا و ترویج افکار و اندیشه‌های این چراغ‌های هدایت بشری و آیه‌های الهی تشکیل شد. این دبیرخانه در اولین فعالیت‌ها، اسامی به سیاست‌گذاری و اجرای طرح تولید کتاب شهدای گرانقدر دانشگاه امام صادق (علیه السلام) نمود. در این طرح که با به کارگیری بیش از صد نفر از دانشجویان، اساتید و کارمندان دفتر دانشگاه همراه بود، پس از مطالعه، بررسی و تفحص در مورد اطلاعات، اسناد و منابع گرانقدر دانشگاه، به طبقه‌بندی و مشخص نمودن نواقص آنها پرداخته شد. کلی تدوین اطلاعات و اسناد در نگاه اجمالی به چند مرحله تقسیم گردید:

۱. بهره‌گیری از پرونده‌های آموزشی و گزینش اسامی موجود در دانشگاه
۲. بهره‌گیری از آرشیو لشکر محمدرسول الله (صلی الله علیه و آله) و مجموعه‌های مربوطه سپاه
۳. بهره‌گیری از آرشیو سازمان مرکزی بنیاد شهید و امور ایثارگران (تهران)
۴. بهره‌گیری از آرشیو بنیاد شهید محل زندگی شهدا
۵. بهره‌گیری از تمامی اسناد و اطلاعات شفاهی موجود در محل زندگی شهید از جمله خانواده، دوستان، همزمان و...

در ابتدا با مراجعه به همزمان و دوستان شهدا به گردآوری و تکمیل اطلاعات موجود مبادرت ورزیده شد، سپس با حضور در سازمان مرکزی بنیاد شهید و امور ایثارگران و محل اعزام به جبهه شهدا (زیر مجموعه‌های مربوطه سپاه) به دریافت بانک شهدا اقدام شد. در ادامه با همکاری دفتر ادبیات و هنر پایداری مقاومت حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی و مجموعه روایت فتح و با بهره‌گیری از تجارب و پتانسیل آن

مراکز اقدام به آموزش دانشجویان همکار در طرح شهدا به عنوان محقق و مصاحبه‌گر تهیه و تدوین مجموعه آموزشی برای آنان شد. پس از آن با به روز کردن آدرس‌های موجود خانواده‌های شهدای دانشگاه و مراجعه دانشجویان به خانواده آنان مرحله‌ی اصلی و اساسی طرح شروع شد. در این مرحله دانشجویان پس از هماهنگی به منازل شهدا مراجعه کرده و به تفقد، دلجوئی و ضبط خاطرات و اطلاعات خانواده‌های شهدای گرانقدر اقدام نمودند. این اقدام با مراجعه به دوستان، همزمان و مراکز بنیاد شهدای شهرستان‌ها تکمیل گردید. در این هنگام تیم محققین مستقر در تهران نیز با مراجعه همزمان به استان دانشگاهی و آشنایان شهدا در دانشگاه اعم از اساتید و کارمندان بر این فعالیت پرداختند. همچنین پرونده‌های گزینش شهدای گرانقدر از اهمیت بسزایی در این مرحله برخوردار بود.

نقشه کلی جمع‌آوری اطلاعات شفاهی در ذیل تشریح شده است:

۱. دوران کوشش و دانشجویی
۲. دوران تحصیل معین در استان
۳. مبارزات انقلابی (در صورت صلاحت)
۴. محل کار
۵. دوران تحصیل در دانشگاه
۶. زمان حضور جبهه

در مرحله پایانی، مستندسازی (پیاده سازی و تایپ)، خاطرات، اطلاعات و اسناد جمع آوری شده جهت نگارش در اختیار نویسندگان محترم قرار گرفت. در این طرح زندگی شهدای گرانقدر به دو بخش کلی تقسیم گردید:

۱. از تولد تا قبولی در دانشگاه
۲. از قبولی در دانشگاه تا شهادت

تمرکز خاص این طرح بر بخش دوم زندگی آنان یعنی زمان حضور در دانشگاه می‌باشد بنابراین مصاحبه و جمع‌آوری خاطرات هم اتاقی‌ها، هم رشته‌ای‌ها، دوستان، همزمان و اساتید شهدا در دانشگاه بسیار حائز اهمیت بود از این رو سعی شد این مرحله با دقت و ظرافت خاصی انجام شود.

کتاب شهادی دانشگاه امام صادق (علیه السلام) از دو بخش کلی داستان کوتاه و تحلیل محتوای وصیت نامه شهید تشکیل می‌شود و هر دو بخش را دو تن از دانشجویان فرهیخته دانشگاه آقایان سید سعید آریا نژاد (فارغ التحصیل رشته فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه امام صادق (علیه السلام)) و دانشجوی دکتری رشته انقلاب و تمدن اسلامی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی) و محمد جانی پور (دانشجوی دکتری رشته علوم قرآن و حدیث دانشگاه امام صادق (علیه السلام)) به قلم تحریر در آورده‌اند که جای دارد از زحمات و شائبه آنها کمال تقدیر و تشکر به عمل آید. در این مجال شایسته است از تمامی کسانی که به هر نحوی مالی در این طرح یاری نمودند، تشکر شود.

از حمایت‌های مالی و معنوی و راهنمایی‌های حضرات آیات مهدوی کنی ریاست محترم دانشگاه، باقری کی قلم مقام محترم دانشگاه و آقایان مباحثی معاون محترم دانشجوی فرهنگی، دکتر غارت معاون محترم پژوهشی، قسوری معاون محترم اداری مالی، مشفق قائم مقام محترم معاونت دانشجوی فرهنگی، دکتر خانی مدیر کل سابق پژوهشی، چوپانی مدیر کل سابق فرهنگی، باریان مدیر کل پژوهشی، روشنی مدیر دفتر نشر، عبداللهی کارشناس پژوهش، دکتر رزق عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، دکتر بشیر عضو هیئت علمی دانشکده معارف اسلامی و فرهنگ و ارتباطات دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، دکتر اسمعیل معاون سابق اداری مالی، خیرآبادی، سعدآبادی، سید جواد حسینی، الفت مدیر اداری نگاه‌های پشتیبانی آموزش، حمیدیا مدیر دفتر طرح جامع دانشگاه، اصغرینا و طاهری از همکاران پیداری شنیداری، سید رضا موسوی مدیر سابق اداره تبلیغات، سرهنگی مسئول دفتر اداری و سر پایداری مقاومت حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، بسیجیان حوزه بسیج دانشمندان دانشگاه، اساتید، کارمندان، فارغ التحصیلان، دانشجویان، همزمان و خصوصاً خانواده محترم شهادی گرانقدر بالأخص پدر و مادران عزیز آنها، که در طول مدت اجرای طرح دوتن از این عزیزان را از دست دادیم، که با سعهی صدر فراوان پذیرای محققین ما بودند.

دانشجویان همکار به عنوان محقق نیز رسالت اساسی و سنگینی در این طرح برعهده داشتند که جای دارد تشکر ویژه‌ای نیز از آنان داشت که عبارتند از:
آقایان مهرداد ولیان محقق شهید اشجع‌زاده، فیروز قاسم‌خانی و سرکار خانم رقیه

قریشی محقق شهید امینی، سید اویس میراسماعیلی محقق شهید خانابائی، علی اشرف‌زاده محقق شهید رضائی زال و جناب آقای رثوفی محقق شهید برزگری. همچنین از زحمات و تلاش‌های خالصانه و بی‌دریغ عوامل اجرایی طرح، برادران مسعود رحمتی مشاور و مدیر اجرایی طرح، مهدی عبداللهی ضیاءالدینی مدیر ماهنگی، سید محمدعلی حریری مسئول پیگیری، سید جواد میرطاهر، میثم فدایی و بی‌تبی نژاد کمال تقدیر و تشکر را داریم.

ازم به ذکر است این کتاب تکمیل یافته‌ی کتاب نغمه‌های سرخ (یادنامه‌های شهدای دانشگاه امام صادق علیه السلام) ضمیمه‌ی مجله پیام صادق بهار ۱۳۸۱ می‌باشد، که جای دارد از زحمات و تلاش‌های بی‌شائبه تمام کسانی که در تهیه و تدوین آن کتاب دخیل بوده‌اند به ویژه بی‌گرمی حجت الاسلام والمسلمین میرلوحی مدیر کل روابط عمومی دانشگاه تقدیر و تشکر کرد.

در انتها باید گفت به درخواست محدودیت‌هایی چون سپری شدن بیش از ۳۰ سال از شروع دفاع مقدس، فراموشی، محدود شدن حجم کم خاطرات، اطلاعات و اسناد موجود و کلی گوئی راویان، این کتاب به عنوان ویرایش اول کتاب شهدا آماده گردیده است، لذا این دبیرخانه آمادگی خود را جهت دریافت پیشنهادات، انتقادات، خاطرات، اطلاعات و اسناد جدید از شهدا و انشاء الله تعالی و ویرایش مجلدهای جدید از زندگی و آثار شهدا اعلام می‌دارد. امید است دعای خیر شما عزیزان توشه‌ای در ادامه راه، برای عوامل اجرایی و نویسندگان این طرح پر خیر و برکت باشد.

سعید شفیعی

دبیر طرح تولید کتاب شهدا و مدیر اداره فرهنگی دانشگاه امام صادق علیه السلام